

РОЗДІЛ 8. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ МЕРЕЖІ ВІДОКРЕМЛЕНИХ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ БАНКІВ В УКРАЇНІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК РЕГІОНІВ

ANALYSIS OF THE NETWORK DEVELOPMENT OF BANKS IN UKRAINE AND THEIR IMPACT ON THE REGIONAL DEVELOPMENT

З огляду на об'єктивні та суб'єктивні обставини в Україні формується банкоцентрична фінансова система з відносно незначною кількістю банків та розвинутою мережею їх відокремлених структурних підрозділів, тому оптимальне розміщення відокремлених структурних підрозділів банків по території України є важливим елементом забезпечення мешканців регіонів якісними банківськими послугами та інструментом перерозподілу фінансових ресурсів територією України. Проведене дослідження показало, що скорочення кількості відокремлених структурних підрозділів в Україні розпочалося раніше, ніж зменшення кількості банків, і було пов'язано з намаганням банків підвищити ефективність їх діяльності. Розрахунки, проведені у статті, показують, що кількісний склад населення регіону не впливав на кількість відокремлених структурних підрозділів. Основним фактором, який впливав на територіальне розміщення відокремлених структурних підрозділів по регіонах України, був стан розвитку економіки регіону, перш за все промислового виробництва.

Ключові слова: банківська система, відокремлений структурний підрозділ, кількість банків, територіальне розташування відокремлених структурних підрозділів, ефективність депозитної та кредитної діяльності відокремлених структурних підрозділів.

В силу объективных и субъективных обстоятельств в Украине формируется

банкоцентрическая финансовая система с относительно незначительным количеством банков и развитой сетью их обособленных структурных подразделений, поэтому оптимальное размещение обособленных структурных подразделений банков по территории Украины является важным элементом обеспечения жителей регионов качественными банковскими услугами и инструментом перераспределения финансовых ресурсов по территории Украины. Проведенное исследование показало, что сокращение количества обособленных структурных подразделений в Украине началось раньше, чем сокращение количества банков, и было связано с попыткой банков повысить эффективность деятельности. Расчеты, проведенные в статье, показывают, что количественный состав населения региона не влиял на количество обособленных структурных подразделений. Основным фактором, который влиял на территориальное размещение обособленных структурных подразделений по регионам Украины, было состояние развития экономики региона, прежде всего промышленного производства.

Ключевые слова: банковская система, обособленное структурное подразделение, количество банков, территориальное расположение обособленных структурных подразделений, эффективность депозитной и кредитной деятельности обособленных структурных подразделений.

УДК 336.7.332.1.330.3

<https://doi.org/10.32843/infrastruct41-40>

Булюк В.В.

д.е.н., професор,
професор кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Херсонський національний технічний
університет

Bulyuk Vitaliy

Kherson National Technical University

The assessment of the current state of the financial system of Ukraine shows that banks are the leading financial institutions in its structure, with the formation of a banking system with a relatively small number of parent banks and an extensive network of separate structural units. Under such conditions, the performance of the banking system functions to optimally redistribute financial resources between regions, providing the population with quality financial services largely depends on the quantitative and qualitative development of separate structural units of banks. The article analyzes the dynamics of changes in the number of banks and their structural units in Ukraine. Their location within the territory of Ukraine was investigated and factors influencing this process were identified. The impact of separate structural subdivisions of banks on the financial status of individual regions was evaluated, as well as the provision of banking services to the population of the regions. The decrease in the number of structural units of banks in Ukraine began even before the massive decrease in the number of banks, and was related to the optimization of their number depending on the regional policy of the banks. However, a further decrease in the number of separate structural units is still associated with a decrease in the number of banks. The location of the detached subdivisions across the territory of Ukraine at the end of 2018 was uneven, and such structure was in no way related to the population of the region. The main factor influencing their territorial location is related to the economic development of the region and, above all, the development of industry. The largest number of separated structural units is located in Kyiv and Kyiv region. A considerable number of them were located in Dnipropetrovsk, Odesa, Kharkiv, Lviv regions per 10 thousand population, more than in the average in Ukraine there were separated structural units in eleven oblasts, and first of all in economically developed regions. The study shows that the territorial location of banks' separate structural units helps to provide regions with banking services. Thus, it can be concluded that the formation of a competitive environment in the banking system of Ukraine helps to optimize the development of the territorial network of separate structural units across the territory of Ukraine, and provides optimization of both the attraction of deposit resources by the banking system of Ukraine and their use in the form of loans.

Key words: banking system, separated structural unit, number of banks, territorial location of separated structural units, efficiency of deposit and credit activity of separated structural units.

Постановка проблеми. Важливу складовою частиною соціально-економічного розвитку регіону є забезпечення його достатніми обсягами фінансових ресурсів. В умовах еволюційно сформованої банкоцентричної фінансової системи України,

тобто коли з великого розмаїття різних кредитно-фінансових установ провідними є саме банки, а банківська система сформувалася з відносно незначною кількістю банків, від кількісного та якісного розвитку мережі відокремлених структурних

підрозділів банків залежить забезпечення регіонів необхідними фінансовими ресурсами.

Крім того розвинена мережа відокремлених структурних підрозділів є інструментом забезпечення громадян фінансовими послугами, перш за все можливістю оперативного та ефективного управління як своїми заощадженнями, так і коштами трансакційного призначення. Таким чином, аналіз стану розвитку відокремлених структурних підрозділів банків та їх ролі у формуванні та перерозподілі фінансових ресурсів регіону є актуальним питанням щодо подальшої розбудови не тільки банківської системи зокрема, але й економіки загалом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичним та практичним аспектам дослідження динаміки та структури розвитку й функціонування мережі структурних підрозділів банківської системи України приділяється значна увага в наукових працях вітчизняних та зарубіжних учених, зокрема в роботах В.В. Гончаренка, Т.В. Челомбітька, І.Б. Чернявського, О.О. Іщенко, С. Гундета, Г.Д. Шермана.

Важливим питанням, що досі не вирішене, є виявлення об'єктивних факторів, які впливають на розміщення відокремлених структурних підрозділів по території України, та їх впливу на фінансове забезпечення окремих регіонів.

Постановка завдання. Метою статті є оцінювання динаміки розвитку мережі відокремлених структурних підрозділів в Україні, виявлення їх впливу на фінансове забезпечення окремих територій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мережа відокремлених структурних підрозділів є показником розвитку банку, характеризує сегмент ринку, на якому функціонує банк, та відображає регіональну стратегію його розвитку й територіальний перерозподіл ринку банківських продуктів і послуг.

Як правило, цілями створення банками відокремлених структурних підрозділів є:

- збільшення пасивних та активних операцій за рахунок використання місцевих джерел фінансових ресурсів;
- захоплення регіональних ринків, які потребують забезпечення банківськими продуктами, зокрема великих клієнтів зі значними обсягами грошових потоків;
- розширення каналів збуту своїх інноваційних продуктів задля покращення своїх позицій в умовах конкурентного середовища;
- наближення каналів збуту банківських продуктів до дрібних клієнтів, а саме фізичних осіб, суб'єктів малого бізнесу, забезпечення їх зручними умовами користування послугами банку;
- забезпечення зручності користування споживачів банківськими продуктами безпосередньо

в точках продажу товарів і послуг, зокрема в автосалонах, торгових центрах, пунктах прийому комунальних та інших платежів, оскільки географічна близькість точок продажу до споживача та зручність розташування є одними з вирішальних факторів під час вибору клієнтом банку;

– підвищення прибутковості та зменшення затрат за рахунок використання масштабів діяльності, міжрегіональних диспропорцій у рівні економічного розвитку регіонів, а також їх специфічної потреби в окремих видах банківських продуктів;

– поліпшення позитивного іміджу банку як у наявних, так і в потенційних клієнтів [1].

З початку 2000-х років завдяки зростанню економіки України стрімкими темпами розвивалась банківська система, зокрема мережа її відокремлених від головного банку структурних підрозділів. При цьому головна увага була сконцентрована на екстенсивному розвитку їх кількості, а головною метою такого розвитку було захоплення регіональних ринків, які потребували забезпечення свого економічного розвитку якісними банківськими послугами. Значною мірою розвиток відокремлених структурних підрозділів був спрямований на перспективи, що пояснювало, як здавалось, тимчасову збитковість діяльності значної їх кількості.

Світова фінансова криза внесла свої корективи в діяльність банківської системи загалом і мережі відокремлених структурних підрозділів зокрема. Аналіз показників динаміки кількості банків та їх відокремлених структурних підрозділів в Україні (табл. 1) показує, що за досліджуваний період, а саме з 2010 року по 2018 рік, найбільша кількість відокремлених структурних підрозділів (далі – ВСП) була у 2011 році, коли вона склала 20 257 одиниць.

Однак з 2012 року їх кількість неухильно зменшувалась, а на кінець 2018 року склала 8 509 одиниць. При цьому найбільша кількість банків за досліджуваний період була у 2013 році, а тільки з 2014 року їх кількість почала зменшуватись (зі 180 банків у 2013 році до 77 банків у 2018 році) (рис. 1). Отже, абсолютне зменшення кількості відокремлених структурних підрозділів розпочалось на два роки раніше, ніж зменшення кількості банків.

У 2013 році, навіть незважаючи на зростання кількості банків, мережа відокремлених структурних підрозділів продовжувала знижуватись. За 2014 та 2015 роки відносні показники зменшення кількості ВСП перевищували показники зменшення кількості банків, у 2016 та 2017 роках, навпаки, відносні показники зменшення кількості банків перевищували відповідні показники зменшення кількості ВСП. Однак загалом на кінець 2018 року кількість відокремлених структурних підрозділів порівняно з максимальною їх кількістю за досліджуваний період та, відповідно, кількість

банків порівняно з їх максимумом за досліджувані період зменшились приблизно на однакову величину, а саме на 238% та 233% відповідно. При цьому кореляційна залежність між зміною кількості банків та відокремлених структурних підрозділів у банківській системі України складає 0,9895.

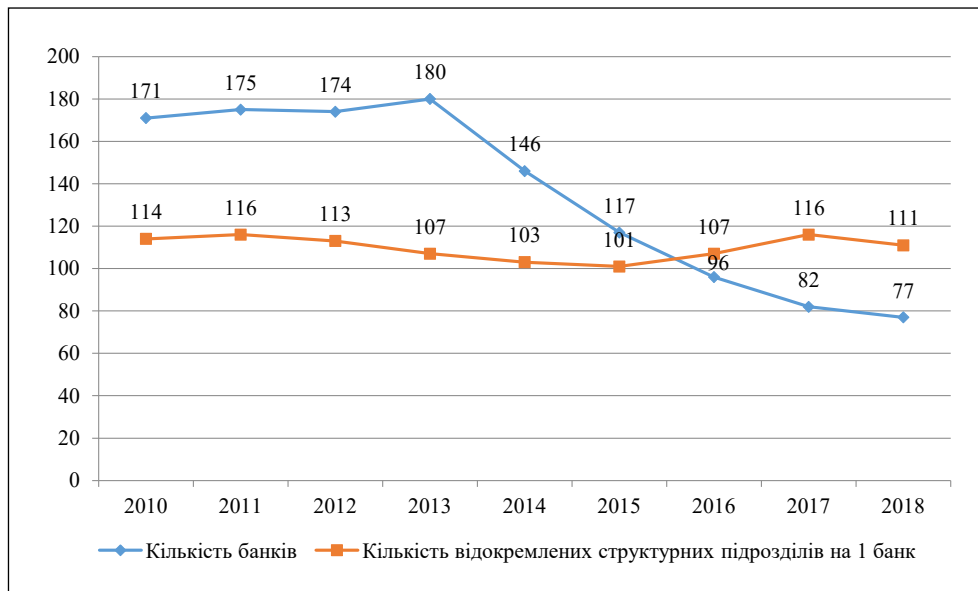
Однак, незважаючи на високу кореляційну залежність між зміною кількості банків і кількістю відокремлених структурних підрозділів, можна стверджувати, що за відносними показниками кількісних змін та термінами таких змін немає прямолінійної залежності.

Проведемо більш детальне дослідження зміни кількості відокремлених структурних підрозділів та зміни кількості банків залежно від наявності у них відокремлених структурних підрозділів (табл. 2).

Проведені в таблиці розрахунки показують, що у відносних показниках найбільш значне зменшення кількості відбулось у тих банків, у яких

кількість відокремлених структурних підрозділів коливалась від 101 до 500, відповідно, з 27 до 9 банків, тобто до 33,3% рівня 2010 року, та банків, у яких кількість відокремлених структурних підрозділів коливалась від 1 до 10, відповідно, із 47 банків у 2010 році до 16 банків у 2018, що склало 34,0% рівня 2010 року. Наполовину зменшилась кількість банків, у яких були наявні від 11 до 100 відокремлених структурних підрозділів. Найменше змінилась кількість банків із кількістю структурних підрозділів більше 501: якщо у 2010 році таких банків було 4, то у 2018 році їх стало 3, тобто 75% рівня 2010 року.

Необхідно зауважити, що зменшення кількості банків із певною кількістю відокремлених структурних підрозділів зовсім не означає, що вони перестали існувати, просто в рамках оптимізації кількість відокремлених структурних підрозділів банків або зменшувалась, або збільшувалась, а

Рис. 1. Динаміка кількості банків та їх відокремлених структурних підрозділів в Україні за 2010–2018 роки, од.

Джерело: складено автором за даними [2]

Таблиця 1

Показники кількості банків та їх відокремлених структурних підрозділів в Україні за 2010–2018 роки

Показник	Роки								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Всього ВСП банків, од.	19 449	20 257	19 632	19 290	15 082	11 871	10 316	9 489	8 509
Всього банків, од.	171	175	174	180	146	117	96	82	77
ВСП на 1 банк, од.	114	116	113	107	103	101	107	116	111
ВСП до попереднього року, %	–	104,2	96,9	98,3	78,2	78,7	86,9	92,0	89,7
Частка банків до попереднього року, %	–	102,3	99,4	103,4	81,1	80,1	82,1	85,4	93,9
ВСП на 1 банк до попереднього року, %	–	101,8	97,5	95,0	96,4	98,2	105,9	107,7	95,5

Джерело: складено автором за даними [2]

Показники структури банків України залежно від кількості наявних відокремлених структурних підрозділів за 2010–2018 роки

Показник	Роки									Темп росту 2018/2010 роки, %
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Всього банків	171	175	174	180	146	117	96	82	77	45,0
Банки без ВСП	19	18	17	22	22	16	12	10	12	63,2
Питома вага, %	11,1	10,3	9,8	12,2	15,1	13,7	12,5	12,2	15,6	–
Від 1 до 10 ВСП	47	45	45	47	41	38	25	21	16	34,0
Питома вага, %	27,5	25,7	25,9	26,1	28,1	32,5	26,0	25,6	20,8	–
Від 11 до 100 ВСП	74	78	80	78	55	44	45	36	37	50,0
Питома вага, %	43,3	44,6	46,0	43,3	37,7	37,6	46,9	43,9	48,1	–
Від 101 до 500 ВСП	27	29	27	28	25	16	11	12	9	33,3
Питома вага, %	15,8	16,6	15,5	15,6	17,1	13,7	11,5	14,6	11,7	–
Більше 501 ВСП	4	5	5	5	3	3	3	3	3	75,0
Питома вага, %	2,3	2,9	2,9	2,8	2,1	2,6	3,1	3,7	3,9	–
Всього ВСП банків	19449	20257	19632	19290	15082	11871	10316	9489	8509	43,8

Джерело: складено автором за даними [2]

Територіальний розподіл структурних підрозділів банків в Україні станом на кінець 2018 року

Регіон	Кількість підрозділів банків	Наявне населення на 1 червня 2018 року, осіб	Кількість населення на один підрозділ банку, осіб	Кількість підрозділів на 10 тис. населення
Україна	8 509	42 279 611	4 969	2,01
Вінницька область	285	1 569 491	5 507	1,82
Волинська область	164	1 037 118	6 324	1,59
Дніпропетровська область	779	3 220 688	4 134	2,42
Донецька область*	401	4 186 788	10 441	0,96
Житомирська область	215	1 226 722	5 706	1,76
Закарпатська область	210	1 256 959	5 986	1,67
Запорізька область	385	1 715 991	4 457	2,24
Івано-Франківська область	234	1 375 445	5 878	1,70
Київська область та м. Київ	1 485	4 694 312	3 161	3,17
Кіровоградська область	200	952 177	4 761	2,11
Луганська область*	124	2 161 598	17 432	0,57
Львівська область	578	2 524 797	4 368	2,29
Миколаївська область	239	1 137 127	4 758	2,10
Одеська область	628	2 380 896	3 791	2,64
Полтавська область	355	1 408 431	3 967	2,52
Рівненська область	205	1 159 361	5 655	1,77
Сумська область	219	1 089 142	4 973	2,01
Тернопільська область	152	1 049 469	6 904	1,45
Харківська область	625	2 684 903	4 296	2,33
Херсонська область	206	1 043 168	5 064	1,98
Хмельницька область	202	1 270 301	6 289	1,59
Черкаська область	250	1 214 757	4 859	2,07
Чернігівська область	222	1 014 453	4 570	2,20
Чернівецька область	146	905 517	6 202	1,60

* за винятком окупованих територій

Джерело: складено автором за даними [2]

банки переходили в іншу категорію з іншою кількістю відокремлених структурних підрозділів.

Проаналізуємо територіальне розміщення відокремлених структурних підрозділів по території

України. Аналіз показників табл. 3 свідчить про те, що в середньому по Україні на початок 2019 року функціонували 8 509 відокремлених структурних підрозділів. При 42 279 611 осіб населення на

один відокремлений структурний підрозділ припадає 4 969 осіб, або 2,01 відокремлений структурний підрозділ на 10 тисяч осіб населення.

Найбільша кількість відокремлених структурних підрозділів, а саме 1 485, розміщувалась у Київській області та місті Києві, з цієї кількості 1 113 підрозділів розташовувались у місті Києві, а тільки 372 – у Київській області. Отже, в цьому регіоні на один відокремлений підрозділ банку припадала 3 161 особа населення, відповідно, 3,17 відокремлених підрозділів на 10 тисяч осіб населення, що значно перевищує ці показники в середньому по Україні.

Наступні два місця за цими показниками посідають Одеська та Полтавська області, у яких кількість населення на один відокремлений підрозділ банку складає 3 791 та 3 967 осіб відповідно, а кількість підрозділів на 10 тисяч осіб населення – 2,64 та 2,52 відповідно.

Загалом по Україні у 8 областях наведені показники краще, ніж у середньому по Україні. Водночас у 13 областях ці показники гірше, ніж у середньому по Україні.

Проаналізуємо ефективність депозитної діяльності відокремлених структурних підрозділів по території України (табл. 4).

Розрахунки, наведені в таблиці, показують вкрай нерівномірний територіальний розподіл депозитних ресурсів як в розрахунку на 1 структурний підрозділ, так і в розрахунку на одну особу.

Зокрема, основна сума депозитних ресурсів України сконцентрована у місті Києві та Київській області, а саме 442 874 000 тис. грн., що складає 48,6% усіх депозитних вкладень суб'єктів економічної діяльності. Розрахунки показують, що в розрахунку на одну фізичну особу в місті Києві та Київській області припадають 94,3 тис. грн., що у 4,4 рази більше, ніж у середньому по Україні.

Відповідно, на 1 відокремлений структурний підрозділ припадають 298 231,6 тис. грн. депозитів, що у 2,8 рази більше, ніж у середньому по Україні. Аналіз таблиці показує, що загалом депозитні ресурси сконцентровані в економічно розвинених регіонах, а саме Дніпропетровській, Харківській, Запорізькій, Одеській, Львівській областях.

Таблиця 4

Ефективність депозитної діяльності відокремлених структурних підрозділів банків в Україні станом на кінець 2018 року

Регіон	Кількість підрозділів банків	Наявне населення, осіб*	Сума депозитів, тис. грн.	Сума депозитів на 1 підрозділ банку, тис. грн.	Сума депозитів на 1 особу, тис. грн.
Україна	8 509	42 279 611	911 661 000	107 140,8	21,6
Вінницька область	285	1 569 491	15 414 000	5 4084,2	9,8
Волинська область	164	1 037 118	10 248 000	62 487,8	9,9
Дніпропетровська область	779	3 220 688	74 608 000	95 774,1	23,2
Донецька область	401	4 186 788	29 637 000	73 907,7	7,1
Житомирська область	215	1 226 722	11 548 000	53 711,6	9,4
Закарпатська область	210	1 256 959	7 584 000	36 114,3	6,0
Запорізька область	385	1 715 991	31 335 000	81 389,6	18,3
Івано-Франківська область	234	1 375 445	11 661 000	49 833,3	8,5
Київська область та м. Київ	1 485	4 694 312	442 874 000	29 8231,6	94,3
Кіровоградська область	200	952 177	9 525 000	47 625,0	10,0
Луганська область	124	2 161 598	6 268 000	50 548,4	2,9
Львівська область	578	2 524 797	46 479 000	80 413,5	18,4
Миколаївська область	239	1 137 127	13 060 000	54 644,4	11,5
Одеська область	628	2 380 896	47 300 000	75 318,5	19,9
Полтавська область	355	1 408 431	23 564 000	66 377,5	16,7
Рівненська область	205	1 159 361	9 472 000	46 204,9	8,2
Сумська область	219	1 089 142	11 358 000	51 863,0	10,4
Тернопільська область	152	1 049 469	8 134 000	53 513,2	7,8
Харківська область	625	2 684 903	45 714 000	73 142,4	17,0
Херсонська область	206	1 043 168	10 816 000	52 504,9	10,4
Хмельницька область	202	1 270 301	13 185 000	65 272,3	10,4
Черкаська область	250	1 214 757	14 546 000	58 184,0	12,0
Чернігівська область	146	905 517	7 196 000	49 287,7	7,9
Чернівецька область	222	1 014 453	10 131 000	45 635,1	10,0

наявне населення станом на 1 червня 2018 року

Джерело: складено автором за даними [2]

Ефективність кредитної діяльності відокремлених структурних підрозділів банків в Україні станом на кінець 2018 року

Регіон	Кількість підрозділів банків	Наявне населення, осіб*	Сума кредитів, тис. грн.	Сума кредитів на 1 підрозділ банку, тис. грн.	Сума кредитів на 1 особу, тис. грн.
Україна	8 509	42 279 611	1 119 394 000	131 554,1	26,5
Вінницька область	285	1 569 491	7 637 000	26 796,5	4,9
Волинська область	164	1 037 118	7 269 000	44 323,2	7,0
Дніпропетровська область	779	3 220 688	235 332 000	302 095,0	73,1
Донецька область	401	4 186 788	20 942 000	52 224,4	5,0
Житомирська область	215	1 226 722	6 481 000	30 144,2	5,3
Закарпатська область	210	1 256 959	6 816 000	32 457,1	5,4
Запорізька область	385	1 715 991	26 031 000	67 613,0	15,2
Івано-Франківська область	234	1 375 445	7 127 000	30 457,3	5,2
Київська область та м. Київ	1485	4 694 312	598 552 000	403 065,3	127,5
Кіровоградська область	200	952 177	7 160 000	35 800,0	7,5
Луганська область	124	2 161 598	5 654 000	45 596,8	2,6
Львівська область	578	2 524 797	26 409 000	45 690,3	10,5
Миколаївська область	239	1 137 127	17 020 000	71 213,4	15,0
Одеська область	628	2 380 896	39 468 000	62 847,1	16,6
Полтавська область	355	1 408 431	11 277 000	31 766,2	8,0
Рівненська область	205	1 159 361	5 241 000	25 565,9	4,5
Сумська область	219	1 089 142	7 486 000	34 182,6	6,9
Тернопільська область	152	1 049 469	5 238 000	34 460,5	5,0
Харківська область	625	2 684 903	42 411 000	67 857,6	15,8
Херсонська область	206	1 043 168	8 715 000	42 305,8	8,4
Хмельницька область	202	1 270 301	7 901 000	39 113,9	6,2
Черкаська область	250	1 214 757	10 646 000	42 584,0	8,8
Чернігівська область	146	905 517	3 500 000	23 972,6	3,9
Чернівецька область	222	1 014 453	5 077 000	22 869,4	5,0

наявне населення станом на 1 червня 2018 року

Джерело: складено автором за даними [2]

Найменші суми депозитних ресурсів сконцентровані у західних областях України, за винятком Львівської області, а також Чернігівській та Кіровоградській областях. Причому дисбаланс за сумами депозитів між окремими областями сягає десятків раз.

Однак територіальне розміщення відокремлених структурних підрозділів приводить до того, що різниця сум депозитів у розрахунку на 1 відокремлений структурний підрозділ, за винятком міста Києва та Київської області, не перевищує 2 разів.

Проведемо оцінювання ефективності кредитної діяльності відокремлених структурних підрозділів по території України. Розрахунки, наведені у табл. 5, показують, що як депозити, так і кредити сконцентровані переважно у місті Києві та Київській області.

Зокрема, в м. Києві та Київській області видано кредитів на суму 598 552 000 тис. грн., що складає 53,5% усіх кредитів, виданих банківською системою України у 2018 році, при цьому в розрахунку на одну особу у Києві та Київській області цей показник становить 127,5 тис. грн., що у 4,8 рази більше, ніж

у середньому по Україні, а в розрахунку на 1 відокремлений підрозділ видано 403 065,3 тис. грн., що у 3,1 рази більше, ніж у середньому по Україні. Друге місце за сумою виданих кредитів посідає Дніпропетровська область, на території якої банківськими установами було видано 235 332 000 тис. грн. кредитів, що складає 20,1% загальної суми кредитів, виданих банківською системою України.

По інших регіонах завдяки оптимальному розташуванню відокремлених структурних підрозділів різниця суми виданих кредитів коливалася в межах 3 разів: якщо у Чернігівській області на 1 відокремлений структурний підрозділ було видано 22 869,4 тис. грн., то у Харківській області – 67 857,6 тис. грн.

Таким чином, можна зробити висновок, що формування конкурентного середовища в банківській системі України сприяє розвитку територіальної мережі відокремлених структурних підрозділів по території України та забезпечує оптимізацію як залучення депозитних ресурсів банківською системою України, так і їх використання у вигляді виданих кредитів.

Висновки з проведеного дослідження.

Проведене дослідження дає можливість зробити такі висновки:

1) з огляду на історичні, економічні та соціальні фактори в Україні формується банкоцентрична фінансова система з відносно невеликою кількістю банків та розгалуженою мережею відокремлених від головного банку структурних підрозділів;

2) зменшення кількості відокремлених структурних підрозділів банків в Україні почалося на два роки раніше, ніж стрімке зменшення кількості банків, яке розпочалось у 2014 році з огляду на об'єктивні та суб'єктивні причини;

3) показники територіального розміщення відокремлених структурних підрозділів показують, що воно мало корелюється з кількісним складом населення, а основним фактором, який впливає на розташування відокремлених структурних підрозділів банків, є економічний, перш за все промисловий розвиток регіону.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Якимова А.М., Дил Д.О. Розміщення філій банківських установ на території України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 22 С. 39–43.

2. Показники кількості діючих структурних підрозділів банків України у розрізі територій // Офіційний сайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593 (дата звернення: 30.11.2019).

3. Банки відмовляються від відділень // Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2017/10/10/30355381> (дата звернення: 30.11.2019).

4. Герасимчук З.В., Гоманюк О.К. Розвиток регіональних ринків банківських послуг: теорія, методологія, практика : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 324 с.

REFERENCES:

1. Jakymova A.M., Dyl D.O. (2010) Rozmishhennja filij bankivskykh ustanov na terytoriji Ukrajinj [Location of branches of banking institutions on the territory of Ukraine]. *Investyciji: praktyka ta dosvid*, no. 22, pp. 39–43.

2. Pokaznyky kiljkosti dijuchykh strukturnykh pidrozdiliv bankiv Ukrajinj u rozrizi terytorij [Indicators of the number of operating structural subdivisions of Ukrainian banks by section of territories]. *Oficijnyj sajt Naciona-ljnogho banku Ukrajinj*. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593 (accessed 30 November 2019).

3. Banky vidmovljajutsja vid viddilenj [Banks refuse branches]. *Oficijnyj sajt Ministerstva finansiv Ukrajinj*. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2017/10/10/30355381> (accessed 30 November 2019).

4. Gherasymchuk Z.V., Ghomanjuk O.K. (2016) Rozvytok rehionalnykh rynkiv bankivskykh poslugh: teorija, metodologhija, praktyka [Development of regional banking services markets: theory, methodology, practice] monoghracija. Lucjk : Vezha-Druk. (in Ukrainian)